

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/460/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

28/2012. (II. 6.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2012. június 18-án előterjesztett **panaszát** a 2013. február 6-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – Budapesti Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: BRFK) – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos elektronikus levélben terjesztette elő a panaszát 2012. június 18-án, amelyet a Testület felhívására 2012. július 13-án postai úton előterjesztett beadványában aláírásával is megerősített.

I.

A panaszos a panaszbeadványában előadta, hogy 2012. június 18-án 2 óra körül a barátait várta a BAH csomóponton lévő ÖMV benzinkúton. Miután megérkeztek a barátai, még néhány percet eltöltöttek ott, majd a benzinkút előtt időztek, a Jagelló út felé eső részen. Ekkor vettek észre egy járőrautót, amely a BAH csomópont felé haladt a Jagelló út felől. Mivel piros volt a forgalomirányító lámpa, az említett járőrautó megállt a lámpa előtt, majd miután várt egy darabig, a hajnali gyér forgalom mellett, mindenféle megkülönböztető jelzés használata nélkül áthaladt a tilos jelzésen a Déli-pályaudvar felé. Az említett járőrautó egy Ford Focus Combi típusú autó volt, amely fényhíddal és a rendőrségi matricázással is el volt látva. A járműben ketten ültek egyenruhában, de sajnos az autó rendszámát nem látta jól

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

panaszos. Az esemény 2 óra 8 és 9 perc között történt. A panaszos úgy tudja, hogy a BAH csomópontban állandó térfigyelő kamerarendszer működik, amely kétséget kizáróan alá tudja támasztani az előadását. A panaszos, miután észlelte a szabálysértést, azonnal (2 óra 9 perckor) felhívta a 107-es segélyhívó számot, és az ügyeletesnek elmondta az észlelteket. Mivel tudomása szerint ezen hívásokat rögzítik, ez a beszélgetés is bizonyító erejű az ügyben. A bejelentést rögzítő ügyeletes kezdetben normális, megszokott hangon társalgott, majd mikor megkérdezte tőle a panaszos, hogy miképpen kaphat a későbbiekben tájékoztatást az ügy végkimeneteléről, kissé megromlott a telefonbeszélgetés hangneme. A panaszos megjegyzi, hogy a Testületről semmilyen tájékoztatást nem kapott az ügyeletestől. A szabálysértést látta a panaszos ismerőse, K. K. is. A panaszos szerint az ilyen szabálysértéseket nem ugyanúgy ítélik meg rendőrök és más polgárok esetében. A panaszos kéri, hogy a Testület adjon tájékoztatást arról, hogy a bejelentő milyen módon kaphat visszajelzést a rendőri intézkedés eredményéről.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A BRFK Központi Ügyeleti Főosztálya II. Ügyeleti Osztályának megbízott vezetője 2012. augusztus 16-án kelt átiratában előadta, hogy a BRFK Gazdasági Igazgatóság Informatikai Osztály által rendelkezésére bocsátott jegyzőkönyv alapján megállapította, hogy a bejelentés 2012. június 18-án 2 óra 9 perckor egy mobiltelefonszámról érkezett. A bejelentő elmondása szerint a Budapest XII. ker. BAH csomópontban a jelzett időben egy szolgálati személygépkocsi a közlekedési lámpa piros jelzése ellenére a kereszteződésen áthaladt. A bejelentést T. Zs. r. tzls. (továbbiakban: T. Zs.1. r. tzls.) fogadta és a bejelentő által elmondottakat a 14459 számú intézkedési lapon rögzítette. A r. tzls. telefonon történt meghallgatása (betegállományban volt) és a fenti intézkedési lap alapján megállapította a r. ezredes, hogy az eset kivizsgálására T. Zs.1. r. tzls. a BRFK XII. Kerületi Rendőrkapitányság ügyeletét utasította. A kerületi ügyelet 3 óra 5 perckor jelentette, hogy az esti órákban a kerület területén két szolgálati személygépkocsi volt szolgálatba állítva, mely közül az egyik Skoda Octavia, a másik egy Ford Focus, amellyel a szolgálatos váltásparancsnok teljesített szolgálatot, aki elmondása szerint a jelzett időpontban a „hegyen” tartózkodott, ahol nincsenek lámpák. Mivel a bejelentő rendszámot nem tudott mondani, teljes bizonyossággal nem lehetett megállapítani, hogy melyik egység követte el a bejelentő által leírt cselekményt. Így az intézkedési lapot lezárták.

A kivizsgálás során az ügyeleten üzemeltetett Pro-Mobil (AVL) rendszerben keresést hajtott végre a r. ezredes. A kapott adatok alapján megállapította, hogy 2012. június 18-án 2 óra körüli időben a XII. ker. Hegyalja út és Budaörsi út környékén két BRFK-s egység tartózkodott, melyek EDR száma: 3152115 és 3163765. Az AVL adatai alapján a 3152115-ös EDR számhoz a kerületi rendőrkapitányság ügyeletének elmondása szerinti Ford Focus típusú járóautó tartozik. A 3163765-ös EDR szám a BRFK Közlekedésrendészeti Főosztály készletében szerepel. Azt minden szolgálatban más veszi fel.

A kivizsgálás során a r. ezredesnek olyan adatot, tényt nem sikerült feltárnia, amely alapján az intézkedéssel kapcsolatban a Központi Ügyelet állományát fegyelmi vagy büntetőjogi felelősség terhelné.

2) N. K., a BRFK Gazdasági Igazgatóság Informatikai Osztályának mérnöke 2012. augusztus 15-én a panaszban megjelölt időpont kapcsán visszahallgatást végzett a segélyhívó számáról rögzített hanganyagokban. A visszahallgatás nem hozott eredményt, mert időközben törölték a felvételt, mivel annak megőrzési ideje 30 nap volt.

3) A panaszos bejelentéséről 2012. június 18-án készült intézkedési lap rögzíti, hogy a panaszos 2 óra 7 perckor tett bejelentést, amelyet T. Zs. 1. r. tzls. vett fel és kérte a XII. Kerületi Rendőrkapitányságtól a bejelentés kivizsgálását. A kerületi kapitányság ügyeletesen arról tájékoztatta T. Zs. 1. r. tzls.-t, hogy két szolgálati gépkocsi van a kerulettől szolgálatba állítva. Ezek közül az egyik Skoda Octavia, a másik egy Ford Focus, amellyel a szolgálatos váltásparancsnok teljesített szolgálatot, aki az elmondása szerint a jelzett időpontban a „hegyen” tartózkodott, ahol nincsenek lámpák. Mivel a bejelentő rendszámot nem tudott megadni, teljes bizonyossággal nem lehetett beazonosítani a járművet. Az intézkedési lapot 3 óra 7 perckor lezárták.

4) P. Zs. r. őrnagy 2012. augusztus 28-án kelt átiratában előadta, hogy 2012. június 17-én 21 órától 2012. június 18-án 7 óráig B. S. r. főőrzsőrmester (járőrvezető) T. M. pr. r. őrmesterrel (járőrtárs) látott el szolgálatot rögzített megkülönböztető jelzéssel és rendőrségi jelleggel ellátott szolgálati gépjárművel (EDR:3163841) az M1-M7 autópályák BRFK illetékességébe tartozó szakaszain Budapest. XI. kerület BAH csomópontig. A járőrök a szolgálat során a hírösszeköttetést a Forgalomirányító Központtal a 3163765 hívószámú EDR kézi rádióon keresztül tartották.

2012. június 17-én 21 órakor a járőrök részére B. E. r. őrnagy, alosztályvezető tartott eligazítást, aminek során meghatározták számukra, hogy 2012. június 18-án 2 óra 00 perctől 2 óra 30 percig a Budapest XI. Budaörsi úton hajtsanak végre ellenőrzést. A járőrpár a Bp. XI. kerület, Budaörsi út 30. száni előtt hajtotta végre 2 óra 8 perc és 2 óra 40 perc közötti időben ezen feladatot.

A járőrpár meghallgatott tagjai elmondták, hogy szolgálatuk során a KRESZ szabályainak megtartásával közlekedtek. A BRFK Gazdasági Igazgatóság Informatikai Osztálya által 2012. augusztus 16-án keltezett elektronikus leveléből és annak mellékletéből megállapítható, hogy a járőrpár által használt szolgálati gépjármű 2012. június 18-án 2 óra 5 másodperckor a XI. kerület, Budaörsi út 4.; 2 óra 25 másodperckor XI. kerület, Budaörsi út 2.; 2 óra 45 másodperckor a XII. kerület, Hegyalja út 39.; 2 óra 1 perc 18 másodperckor a XI. kerület, Budaörsi út 1.; 2 óra 1 perc 58 másodperckor a XI. kerület, Budaörsi út I. szám előtt tartózkodott. A fenti GPS koordináták alapján megállapítható, hogy a személygépkocsi a XI., Budaörsi út – XII., Hegyalja út – XI., Budaörsi út útvonalon az M1-M7 autópályák irányába haladt a kérdéses időpontban. Ezzel szemben a panaszban foglaltak szerint a szabályszegést elkövető járőrautó a XI. kerület, Jagelló út – XII., Alkotás út útvonalon haladt el. Fentiek alapján megállapítható, hogy B. S. r. főrm. nem követhette el a tilos jelzésen való áthaladást, mivel a kérdéses időben nem közlekedett a kereszteződésben.

5) H. K. r. százados 2012. október 1-jén kelt átiratában előadta, hogy a panaszos panaszával kapcsolatban a rendelkezésére álló nyilvántartások és a rendőrök által készített rendőri jelentések alapján az alábbiakat állapította meg.

A szolgálati nyilvántartás alapján 2012. június 17-én 18 órától 2012. június 18-án 6 óráig 1. számú gépkocsizó járőrszolgálatot látott el R. P. r. tőrm. és M. Á. r. őrm. a János-hegy 11-es hívónévvel egy Ford Focus kombi típusú szolgálati gépkocsival. A szolgálatirányító parancsnok, T. Zs. r. tzls. (továbbiakban: T. Zs. 2. r. tzls.) az alábbi feladatokat határozta meg részükre a szolgálati kimutatás alapján: ügyeleti küldések teljesítése, körözött személyek elfogása, bűncselekmények megelőzése, felderítése, elkövetők elfogása, szabálysértések észlelése, elkövetők szankcionálása, gyanús személyek igazoltatása, RK lapok készítése. A János-hegy 11-es hívónévvel rendelkező járőrpár az 1. számú útiránynak megfelelően a kerület illetékességi területén teljesítettek szolgálatot.

A szolgálati nyilvántartás alapján 2012. június 17-én 19 órától 2012. június 18-án 7 óráig 2. számú gépkocsizó járőrszolgálatot látott el G. A. r. őrm., B. L. r. őrm., és B. Á. r. őrm. a János-hegy 12-es hívónévvel egy Skoda Octavia kombi típusú szolgálati gépkocsival. A szolgálatirányító parancsnok, T. Zs. 2. r. tzls. az alábbi feladatokat határozta meg részükre a szolgálati kimutatás alapján: ügyeleti küldések teljesítése, körözött személyek elfogása, bűncselekmények megelőzése, felderítése, elkövetők elfogása, szabálysértések észlelése, elkövetők szankcionálása, gyanús személyek igazoltatása, Rk lapok készítése. A János-hegy 12-es hívónévvel rendelkező járőrpár a 2. számú útiránynak megfelelően a kerület illetékességi területén teljesített szolgálatot.

A gépjárműindító napló nyilvántartása alapján megállapította a r. százados, hogy 2012. június 17-én a 17678 sorszámú indítónapló szám alapján a Ford Focus típusú szolgálati gépkocsit 17 óra 53 perckor M. A. r. őrm. részére adták ki 2012. június 18-án reggel 6 óra 39 percig.

Mivel tehát a kérdéses szolgálati gépkocsit a nyilvántartás alapján M. Á. r. őrm. vezette, ezért utólag a panasz tekintetében rendőri jelentést készített, melyben előadta, hogy az este folyamán mindvégig ő vezette a szolgálati gépkocsit. Arra nem emlékezett, hogy a panaszban leírt időpontban pontosan hol közlekedett, azonban leírta, hogy az éjszaka folyamán biztosan elhaladtak az érintett kereszteződésben. Rögzítette továbbá, hogy a KRESZ szabályait betartva közlekedett. A gépkocsiban rajta kívül a járőrvezető R. P. r. őrm. tartózkodott, valamint az éjszaka folyamán T. Zs. 2. r. tzls. szolgálatirányító parancsnok is csatlakozott hozzájuk.

A gépkocsiban tartózkodó R. P. r. őrm., járőrvezető jelentésében szintén rögzítette, hogy szolgálatuk ellátása során a KRESZ szabályait betartva közlekedtek, a forgalomirányító fényjelző készülék tilos jelzésén biztosan nem haladtak át. Továbbá kijelentette, hogy nem tudja pontosan a kérdéses időpontban, hol közlekedtek, de az éjszaka folyamán biztosan elhaladtak az érintett útszakaszon.

A rendőri jelentésben megjegyzésként rögzítették a rendőrök továbbá, hogy amennyiben áthajtottak volna az érintett kereszteződésben, azt csakis lassan, megkülönböztető jelzés használatával tették volna, mivel a BAH csomópont egy balesetveszélyes kereszteződés még éjszaka is. Hozzá tették, hogy „képtelenségnek” tartják a bejelentő által elmondottakat.

T. Zs. 2. r. tzls. szolgálatirányító parancsnok jelentésében rögzítette, hogy amennyiben észlelte volna a jogsértés elkövetését, mint szolgálatirányító parancsnok közigazgatási eljárást kezdeményezett volna járőrtársával szemben, mivel a jogkövető magatartást a kollégájától is elvárja, nem csak az állampolgártoktól.

Az ügyeleti küldési napló alapján a r. százados megállapította, hogy a panaszos bejelentést követően – mely 2012. június 18-án 2 óra 7 perckor érkezett a kapitányság ügyletére – az ügyletes tiszthelyettes, S. S. r. főrm. 2012. június 18-án 2 óra 11 perckor állampolgári bejelentés alapján R. P. r. őrm., M. Á. r. őrm., és T. Zs. 2. r. tzls. járőröket a Budapest XII. kerület, Vasgereben utcába küldte, mivel ott hangoskodásról érkezett bejelentés. A gépkocsiban hárman tartózkodtak. A rendőri jelentés alapján M. Á. r. őrm. vezette a szolgálati gépkocsit, a jobb első ülésen R. P. r. őrm., és a bal hátsó ülésen T. Zs. 2. r. tzls. ült.

A rendelkezésére álló adatok alapján megállapította a r. százados, hogy a kérdéses időpontban M. Á. r. őrm. járőtárs vezette a Ford Focus kombi típusú szolgálati gépkocsit, mely valóban megfelel a bejelentő panaszos által elmondott típusú személygépkocsi leírásának, azonban olyan adatot és tényt nem sikerült feltárnia, amely arra utalt volna, hogy a kérdéses útszakaszon valóban ezen szolgálati gépkocsi hajtott át a forgalomirányító fényjelző készülék tilos jelzésén. A panaszossal szemben a BRFK XII. kerület járőrei 2012. június 17-én, szolgálatuk ellátása során nem fogantatosítottak intézkedést.

6) Az ügyeleti küldési napló szintén tartalmazza a panaszos bejelentését 2012. június 18-án 2 óra 7 perces időponttal.

7) R. P. r. őrm., és M. Á. r. őrm. 2012. szeptember 27-én kelt jelentéseinek és T. Zs. 2. r. tzls. 2012. október 1-jén kelt jelentésének részletes ismertetésétől a Testület eltekint, mert az abban foglaltakat az 5) pont alatt ismertetett átirat tartalmazza.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

1) A Testület a panaszbeadványban foglaltak kapcsán elsőként azt értékelte, hogy hatásköri szabályai a sérelmezett események vizsgálatát mennyiben teszik lehetővé.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerint: akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést fogantatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

Az idézett rendelkezés szerint a Testület eljárását – akár személyesen, akár képviselő útján – csak az kezdeményezheti, akit a rendőri intézkedés érintett. A Testületnek ezért a konkrét panasz vizsgálata során mindenekelőtt abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a panaszolt helyen és időben történt-e olyan rendőri intézkedés, amely kapcsán ez az érintettség megállapítható, és amely ennek megfelelően alkalmas lehetett arra, hogy a panaszos oldalán alapjogsértést eredményezzen.

A panaszos állítása szerint egy megkülönböztető jelzést használó szolgálati gépjármű behajtott a BAH csomópontnál a kereszteződésbe a forgalomirányító lámpa tiltó jelzése ellenére. A szabályszegést észlelve a panaszos a rendőrségen bejelentést tett és rendőri vizsgálatot kezdeményezett.

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (továbbiakban: Kkt.) 20. § (1) bekezdése rögzíti azon közlekedési szabályok körét, amelyek megsértése esetén az előírás megsértője közigazgatási eljárás keretében bírság fizetésére kötelezhető. Eszerint többek között a megengedett legnagyobb sebességre („gyorshajtás”), a biztonsági öv használatára, a továbbhaladás tilalmára („tilos jelzésen történő áthaladás”), és a járművezető szervezetében a szeszes ital fogyasztásából származó alkohol tilalmára („ittas vezetés”) vonatkozó előírások megsértői. [k] pont]

A Testület a panasz alapján megkereséssel fordult az érintett rendőrkapitánysághoz annak megállapítása álláspontja érdekében, hogy a panaszos bejelentésében leírt esemény lejajlott-e, illetőleg, hogy kik voltak azok a rendőrök, akik a szabályszegést megvalósították.

A BRFK kimerítő választ adott a Testület megkeresésére. Megküldte a szolgálatban lévő gépjárművek menetlevelét, meghallgatták a panaszolt időben gépkocsival szolgálatot teljesítő rendőröket is, akik egybehangzóan állították, hogy a panaszolt időben ugyan a körzetben tartózkodtak, de nem a BAH csomópont közelében, illetve nem sértettek közlekedési szabályt. Részletes jelentés készült arról, hogy az illetékes BRFK XI. Kerületi Rendőrkapitányság gépkocsizó járőri szolgálatot teljesítő rendőrei milyen elosztásban használták az aznap este használatban volt két autót. Ebből kitűnt, hogy mindkét autóban három-három rendőr utazott, szemben a panaszos azon állításával, hogy a szabályszegő gépkocsiban két rendőrt látott. A szintén a közelben közlekedés rendészeti intézkedést végző járőr pedig a GPS és az EDR adatok alapján nem a panaszos által megjelölt útvonalon haladt. A vizsgált időszakban bekapcsolt EDR rádiók alapján történt azonosítás ugyanezen eredményeket hozta.

A fentiekre figyelemmel a Testületnek nem volt oka kétségbe vonni, hogy a panaszos valóban észlelt egy szabályszegést akként, hogy látott egy fényhíddal felszerelt gépkocsit, amely úgy hajtott be a kereszteződésbe, hogy a forgalomirányító lámpa pirosat jelzett.

Ugyanakkor a Testületnek a konkrét esetben – az ügy érdemi vizsgálatát megelőzően – azt is értékelnie kellett, hogy a kifogásolt rendőri mulasztás alkalmas volt-e arra, hogy a panaszos oldalán alapjogsértést valósítson meg.

Amint arra 28/2008. (VII. 9.) számú állásfoglalásában a Testület rámutatott: „A rendőr intézkedési kötelezettségének teljesítését a jogbiztonság elvének és ezzel összefüggésben a személyek tisztességes eljáráshoz fűződő jogának összefüggésében kell vizsgálni. Az Alkotmánybíróság 9/1992. (I. 30.) AB határozatában rögzíti, hogy az Alkotmány 2. § (1) bekezdése által lefektetett jogállamiság elvének nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság érvényesülése nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is. Az 56/1991. (XI. 8.) AB határozat szerint »A jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki a tevékenységüket.« Ilyen tekintetben a jogbiztonság alkotmányos követelménye szoros kapcsolatot mutat a tisztességes eljáráshoz fűződő alapjoggal, amelyben egyértelműen benne foglaltatik, hogy az állampolgárok jogainak és érdekeinek védelmében az

erre jogosult és kötelezett szervek a jogszabályokban lefektetett előírásoknak megfelelően fellépnek.

A jogszabályban rögzített intézkedési kötelezettség fentiek értelmében a jogbiztonság követelményéből és az ahhoz erős szálakkal kötődő tisztességes eljáráshoz fűződő jogból fakadóan megkívánja, hogy a jogszabályok előírásainak betartását az erre kijelölt hatóságok figyelemmel kísérik, kontrollálják, továbbá a jogsértő cselekményeket megfelelően szankcionálják. Így ha egy állampolgár a jogszabályok megsértését észleli, ezen alapvető jogára tekintettel is lehetősége kell, hogy legyen arra, hogy a helyzet orvoslása, a sérelem kiküszöbölése céljából a megfelelő hatóságokhoz forduljon, és a szükséges intézkedések megtételben bízson.”

Állásfoglalásban a Testület kimondta: ahhoz, hogy a valamely jogellenes cselekményt bejelentő és ennek nyomán a rendőrség intézkedésének elmulasztását sérelmező személy alapjogának érintettsége olyan fokban megállapítható legyen, amely a Testülethez fordulását megfelelően megalapozza, az szükséges, hogy a kérdéses jogsértés a panaszost személyében valamilyen módon érintse még akkor is, ha annak nem a panaszos a közvetlen elszenvedője.

Ilyen érintettség többféle módon is létrejöhet. A panaszolt esetben ugyanakkor a Testület a panaszos és a kifogásolt rendőri magatartás között nem tudott feltárni olyan kapcsolatot, amely a testületi eljárást a fentiek szerint megalapozta volna. A panaszos ugyanis az alapul szolgáló rendőri magatartás észlelésekor nem vett részt a közúti közlekedésben, csupán a közelben állva észlelte a történeteket, annak csupán a szemtanúja volt.

Nem kizárható tehát, hogy a panaszos által megjelölt helyen és időben rendőrök olyan magatartást tanúsítottak, amely alkalmas volt arra, hogy a – saját maga és mások érdekében a rendőrséget tájékoztatni kívánó – panaszosban visszatetszést váltson ki, az ugyanakkor olyan absztrakt veszélyhelyzetet teremtett, amely a panaszost személyében közvetlenül bizonyosan nem érintette.

A Testület ezért hatáskörének hiányát állapította meg a panaszos azon kifogása kapcsán, ami a piros jelzésen áthajtó rendőrök magatartására és az azzal összefüggésben tett rendőrségi bejelentés alapján fogatosított intézkedésekre, illetőleg azok elmulasztására vonatkozott.

Mivel ugyanakkor a panaszos és a rendőrség egybehangzóan nyilatkozott arról, hogy a panaszos bejelentést tett a rendőrségen, a Testület a panaszjelzés keretében vizsgálhatónak minősítette azt a panaszosi kifogást, ami a bejelentést fogadó rendőr által alkalmazott hangnemre és a jogorvoslati lehetőségekről való tájékoztatás elmulasztására vonatkozott.

A Testület álláspontja szerint a kifogásolt rendőri magatartás érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz, valamint a II. cikk (1) bekezdésében rögzített emberi méltósághoz való alapvető jogát az alábbiak szerint.

2) A panaszos sérelmezte, hogy a bejelentését felvevő rendőr nem megfelelő hangnemben beszélt vele, miután a panaszos arról érdeklődött, hogy hogyan szerezhet tudomást az eljárás eredményéről.

A rendőrség tájékoztatása szerint a bejelentéstől készült hanganyag már nem hozzáférhető, mert azt az Rtv. 42. § alapján csak 30 napig tárolták.

Az érintett rendőr felettese általi meghallgatása során – a Testület kifejezett kérdése ellenére – nem nyilatkozott arról, hogy milyen hangnemben beszélt a panaszossal.

A rendőrök magatartásával kapcsolatban a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület – következetes gyakorlata szerint – az olyan esetekben, amikor a rendőrség a Testület által feltett, kifejezett kérdés ellenére sem nyilatkozik a panaszosi sérelem alapjául szolgáló történéssel összefüggésben, a panaszosi előadást fogadja el a történések valós előadásaként, és megállapítását a panasz eljárásban arra alapítja.

Jelen esetben a Testület kérdést intézett az érintett rendőrhöz azzal kapcsolatosan, hogy mennyiben felelnek meg a panaszos állításai a vele szemben alkalmazott hangnemre vonatkozóan, ám a rendőrség a testületi megkeresés ezen részére érdemben nem reagált. A Testület ezért a panaszosi előadás alapján arra a következtetésre jutott, hogy a bejelentés során a rendőr által tanúsított hangnem a panaszos oldalán alapjogsértést valósított meg.

A Testület ezért a bejelentés során a panaszossal szemben alkalmazott hangnemmel összefüggésben megállapította a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogának a megsértését.

3) A panaszos sérelmezte továbbá, hogy a bejelentését felvevő rendőr nem tájékoztatta a Testülethez fordulás lehetőségéről.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

A rendőrséghez érkezett bejelentések rögzítése nem minősül az Rtv. V. és VI. fejezete szerint intézkedésnek, ezért ez esetben – hacsak a bejelentő nem kifejezetten a panasztétel lehetőségéről érdeklődik, vagyis az Rtv. 24. § értelmében kér felvilágosítást – a rendőrnek nem kötelessége a panaszost tájékoztatni a rendőri intézkedéssel szembeni panasztételi lehetőségekről, köztük a Testülethez fordulás lehetőségéről.

Erre tekintettel a Testület úgy ítélte meg, hogy a panaszosi bejelentést rögzítő rendőr nem valósított meg mulasztást a bejelentés felvétele során akkor, amikor a panaszost

nem tájékoztatta a rendőri intézkedéssel szemben igénybe vehető jogorvoslati lehetőségekről, ezért ebben a vonatkozásban a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának megsértése nem valósult meg.

IV.

A fentiek alapján a Testület a bejelentés során a panaszossal szemben alkalmazott hangnemmel összefüggésben megállapította a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogának a megsértését. Úgy ítélte meg ugyanakkor, hogy a panaszosi bejelentést rögzítő rendőr nem valósította meg mulasztást a bejelentés felvétele során akkor, amikor a panaszost nem tájékoztatta a rendőri intézkedéssel szemben igénybe vehető jogorvoslati lehetőségekről, ezért ebben a vonatkozásban a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának megsértése nem valósult meg.

Mindezekre tekintettel a Testület az Rtv. 93 § (2) bekezdése alapján, a rendelkező részben foglaltak szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2013. február 6.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag